



ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

SPRAWOZDANIE

z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

(18 września – 22 października 2019 roku)

Poznań, listopad 2019 rok

1.	PROCES TWORZENIA I USPOŁECZNIE NIE STRATEGII	3
2.	ORGANIZACJA I PRZEBIEG KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	5
2.1.	Podstawa prawna.....	5
2.2.	Sposoby informowania o konsultacjach i formy zbierania uwag.....	5
2.3.	Przebieg konsultacji społecznych	7
2.3.1.	Konsultacje bezpośrednie	7
2.3.2.	Konsultacje pośrednie.....	11
3.	WYNIKI KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	12
3.1.	Statystyczne podsumowanie konsultacji społecznych	12
3.2.	Najważniejsze zagadnienia poruszone w uwagach	13
3.3.	Rozstrzygnięcie uwag z uzasadnieniem.....	16

WPROWADZENIE

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (dalej: Strategia Wielkopolska 2030) jest syntetycznym przedstawieniem przebiegu procesu konsultacyjnego oraz stanowi całościowe ujęcie zebranych w trakcie publicznej debaty uwag, opinii i postulatów, które posłużą do uzupełnienia bądź korekty finalnej wersji projektu Strategii.

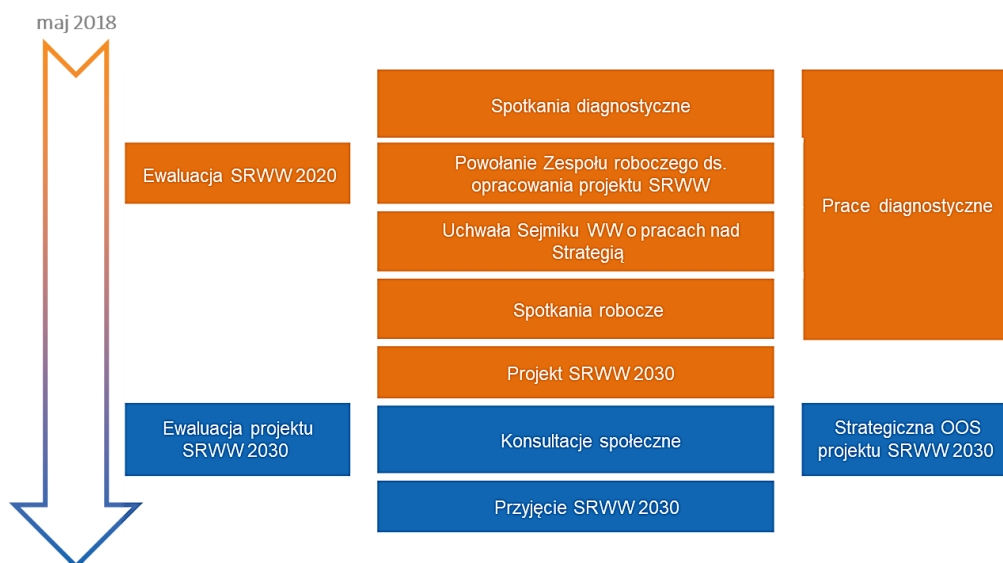
Proces konsultacji społecznych projektu Strategii rozpoczął się 18 września 2019 r., po podjęciu 12 września 2019r. przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego Uchwały Nr 1243/2019 Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie *przyjęcia projektu Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*. Ogłoszenie o rozpoczęciu konsultacji społecznych zamieszczono na stronie internetowej Urzędu (jednocześnie tam też upubliczniono projekt dokumentu), a także w prasie o zasięgu regionalnym oraz w regionalnej telewizji. Konsultacje społeczne trwały 35 dni i zakończyły się 22 października 2019 r.

Cały proces został zaplanowany w taki sposób, aby umożliwić jak najszerszą debatę publiczną nad projektem Strategii Wielkopolska 2030, o czym traktują dalsze części Sprawozdania.

1. PROCES TWORZENIA I USPOŁECZNIE NIE STRATEGII

Konsultacje społeczne prowadzone przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego złożone były z wielu etapów, mających na celu zwiększenie udziału partnerów społeczno-gospodarczych i mieszkańców w procesie tworzenia Strategii Wielkopolska 2030. Zarząd Województwa Wielkopolskiego, przygotowując się do rozpoczęcia prac nad przygotowaniem Strategii, podjął decyzję o uruchomieniu szerokich konsultacji społecznych już na etapie diagnostycznym, przed formalnym przystąpieniem do przygotowywania projektu dokumentu. 28 stycznia 2019 r. Uchwałą nr III/31/19 Sejmik Województwa Wielkopolskiego określił zasady, tryb i harmonogram opracowania Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030 (Ryc. 1).

Ryc. 1. Harmonogram prac nad Strategią

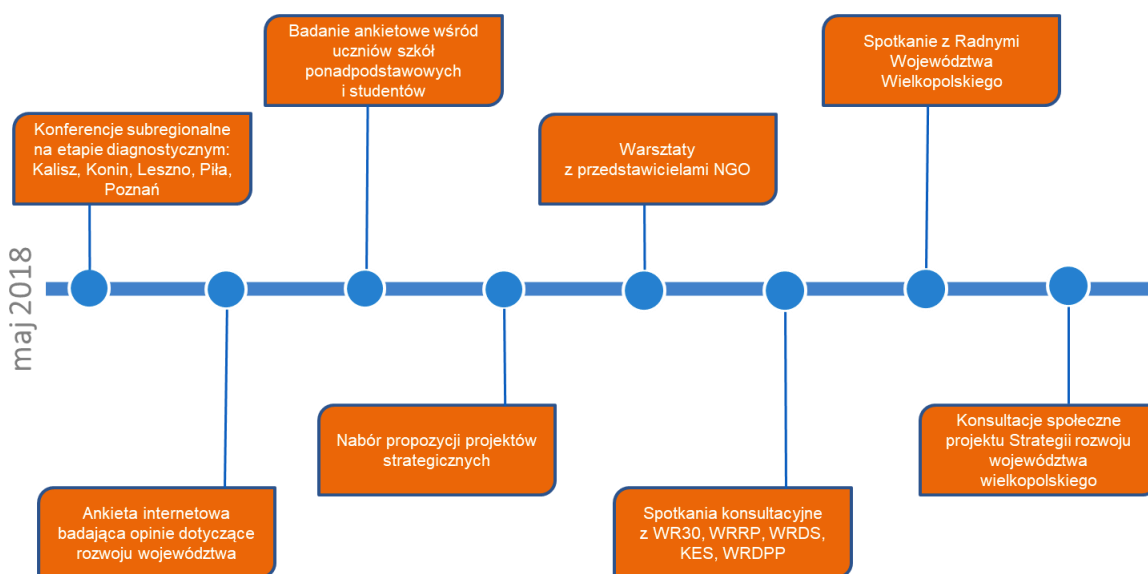


Źródło: opracowanie własne

Decyzja w tym zakresie uwarunkowana była przekonaniem, że wczesne zaangażowanie interesariuszy w proces prac nad Strategią przyczyni się do trafniejszej identyfikacji potrzeb oraz wyzwań, co z kolei przełoży się na rzetelnie opracowaną część diagnostyczną Strategii. Co więcej, możliwie wczesne i szerokie zaangażowanie społeczeństwa miało na celu wzmocnienie poczucia społecznej odpowiedzialności za przygotowanie i realizację Strategii. Już na etapie tworzenia założeń Strategii wykorzystano liczne techniki konsultacyjne, co miało pomóc zidentyfikowaniu najważniejszych potrzeb rozwojowych województwa (Ryc. 2). W części diagnostycznej prac uwzględniono różne uwagi i opinie pochodzące z:

- (1) konferencji regionalnej oraz konferencjach subregionalnych organizowanych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Forum Terytorialnego,
- (2) prac interdyscyplinarnego Zespołu Roboczego ds. przygotowania założeń Strategii Wielkopolska 2030,
- (3) zgłaszanych postulatów drogą mailową, przez skrzynkę internetową strategia2030@umww.pl, telefonicznie oraz osobiście bezpośrednio do pracowników Oddziału Planowania Strategicznego Departamentu Polityki Regionalnej, koordynujących przygotowanie Strategii,
- (4) ankiet elektronicznych: dotyczącej rozwoju społeczno-gospodarczego gmin i powiatów województwa wielkopolskiego oraz dotyczącej potrzeb rozwojowych ludzi młodych – uczniów szkół podstawowych i studentów,
- (5) zgłoszonych projektów o strategicznym znaczeniu dla Województwa,
- (6) warsztatów diagnostycznych z przedstawicielami organizacji pozarządowych i partnerami społeczno-gospodarczymi z Wielkopolski oraz zgłaszanych uwag do Strategii Wielkopolska 2030 podczas spotkań z Wielkopolską Radą 30, Komitetem ds. ekonomii społecznej, Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego w Poznaniu, Wielkopolską Radą Działalności Pożytku Publicznego, Wojewódzką Radą Rynku Pracy,
- (7) spotkań konsultacyjnych z Radnymi Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Ryc. 2. Proces prac nad Strategią



Źródło: opracowanie własne

2. ORGANIZACJA I PRZEBIEG KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

2.1. Podstawa prawna

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone zgodnie z wymogami następujących aktów normatywnych:

- **Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r., poz. 512 ze zm.)**

Przy formułowaniu strategii rozwoju województwa władze województwa zobowiązane są do współpracy, w szczególności z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego z obszaru województwa oraz z samorządem gospodarczym i zawodowym, administracją rządową, innymi województwami, organizacjami pozarządowymi, szkołami wyższymi i jednostkami naukowo-badawczymi, jak również mogą współpracować z organizacjami międzynarodowymi i regionami innych państw, zwłaszcza sąsiednich (art. 12 ust. 1 oraz ust. 2).

- **Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r., poz. 1295 ze zm.)**

Projekt strategii rozwoju podlega konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (art. 6 ust. 1).

2.2. Sposoby informowania o konsultacjach i formy zbierania uwag

Konsultacje społeczne pozwalają zweryfikować odbiór i trafność projektowanego dokumentu oraz jego społeczną akceptację. Należy dotrzeć do szerokiego grona osób, co gwarantuje wypracowanie możliwie najbardziej użytecznych oraz realistycznych i akceptowalnych społecznie zapisów.

Wykorzystano następujące kanały komunikacji informujące o konsultacjach społecznych projektu Strategii Wielkopolska 2030:



strony internetowe Samorządu Województwa Wielkopolskiego, jednostek podległych i partnerów



listownie do Posłów i Senatorów RP, marszałków sąsiednich województw, przedstawicieli JST oraz partnerów społecznych i gospodarczych



droga elektroniczna do podmiotów zaangażowanych w rozwój społeczno-gospodarczy województwa



televizja



radio



prasa

Pierwsze Informacje o rozpoczynających się konsultacjach społecznych i możliwości wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjnych umieszczono na stronach internetowych 12 września 2019 roku. Skorzystano ze stron internetowych:

- www.umww.pl/strategia-rozwoju,
- www.wrpo.wielkopolskie.pl,
- www.naszemiasto.pl,
- www.wielkopolskiewici.pl,
- www.wielkopolskaes.pl,
- www.wup.poznan.pl,
- www.iw.org.pl.

Podano ogłoszenia w prasie o zasięgu co najmniej regionalnym:

- „Gazeta Wyborcza”,
- „Głos Wielkopolski”,
- „Magazyn Nasz Region”.

Zamieszczono spoty informacyjne prezentowane w telewizji ASTA oraz WTK. Informacje o konsultacjach społecznych projektu Strategii były także tematem poruszonym na antenie radiowej w „Radio Centrum Kalisz” oraz „Meloradio Poznań”.

Do Posłów i Senatorów RP, Radnych Samorządu Województwa Wielkopolskiego, Marszałków sąsiednich województw, przedstawicieli JST z Wielkopolski oraz partnerów społecznych i gospodarczych wysłano zaproszenia listowne (tj. 1051 zaproszeń). Ponadto wysłano zaproszenia drogą elektroniczną do podmiotów zaangażowanych w rozwój społeczno-gospodarczy województwa (tj. 1110 zaproszeń).

Uwagi w ramach konsultacji społecznych projektu Strategii Wielkopolska 2030 można było zgłaszać za pomocą następujących form:

- a) **Otwarte spotkania konsultacyjne z możliwością składania uwag i opinii w formie ustnej do protokołu zorganizowane:**
- 18 września 2019 r. w Kaliszu – Wielkopolska Południowa: zaproszenia na konsultacje wysłane do jednostek i podmiotów zlokalizowanych w Kaliszu, powiatach kaliskim, jarocińskim, kępińskim, krotoszyńskim, ostrowskim, ostrzeszowskim oraz pleszewskim;
 - 24 września 2019 r. w Lesznie – Wielkopolska Zachodnia: zaproszenia na konsultacje wysłane do jednostek i podmiotów zlokalizowanych w Lesznie, powiatach leszczyńskim, gostyńskim, grodziskim, kościańskim, rawickim, międzychodzkiem, nowotomyskim oraz wolsztyńskim;
 - 4 października 2019 r. w Pile – Wielkopolska Północna: zaproszenia na konsultacje wysłane do jednostek i podmiotów zlokalizowanych w powiatach chodzieskim, czarnkowsko-trzcianieckim, pilskim oraz złotowskim;
 - 10 października 2019 r. w Koninie – Wielkopolska Wschodnia: zaproszenia na konsultacje wysłane do jednostek i podmiotów zlokalizowanych w Koninie, powiatach konińskim, kolskim, słupeckim oraz tureckim;
 - 11 października 2019 r. w Poznaniu – Wielkopolska Centralna: zaproszenia na konsultacje wysłane do jednostek i podmiotów zlokalizowanych w Poznaniu, powiatach poznańskim, szamotulskim, obornickim, śremskim, średzkim, wągrowieckim, gnieźnieńskim oraz wrzesińskim;

- b) za **pośrednictwem elektronicznego formularza** (Ryc. 3) zamieszczonego na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego www.umww.pl/strategia-rozwoju oraz www.wrpo.wielkopolskie.pl;
- c) **drogą elektroniczną** na adres: strategia2030@umww.pl, z możliwością wykorzystania formularza w wersji edytowalnej (Ryc. 3);
- d) **drogą korespondencyjną** na adres: Departament Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, z możliwością wykorzystania formularza w wersji edytowalnej (Ryc. 3);
- e) **osobiście** w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Ryc. 3. Wzór formularza konsultacyjnego projektu Strategii Wielkopolska 2030

Imię (pole obowiązkowe)	Nazwisko (pole obowiązkowe)	Instytucja (pole obowiązkowe)	Gmina	Rozdział	Numer strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi

Źródło: opracowanie własne

2.3. Przebieg konsultacji społecznych

2.3.1. Konsultacje bezpośrednie

Konsultacje bezpośrednie opierały się w znacznej mierze na spotkaniach konsultacyjnych w subregionach. W trakcie ich przebiegu omówiono zawartość projektu Strategii, główne wyzwania stojące przed Wielkopolską i Europą, wizję rozwoju Województwa do 2030 roku, cele rozwojowe oraz narzędzia służące jej realizacji. Wyjaśniono zagadnienie terytorialnego ujęcia celów Strategii i przybliżono pakiety działań. Każde ze spotkań przebiegało według przyjętego standardu, tj.:

BLOK I

Powitanie gości i słowo wstępne Marszałka Województwa Wielkopolskiego

Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego

Wystąpienie eksperta

dr hab. Wojciech Dziemianowicz – prof. Uniwersytetu Warszawskiego i/lub
prof. Tomasz Kaczmarek – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

Wprowadzenie do założeń Strategii

Grzegorz Potrzebowski – Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej UMWW

Kluczowe kierunki rozwoju Wielkopolski do 2030 roku

Michał Kurzawski – Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej UMWW

BLOK II

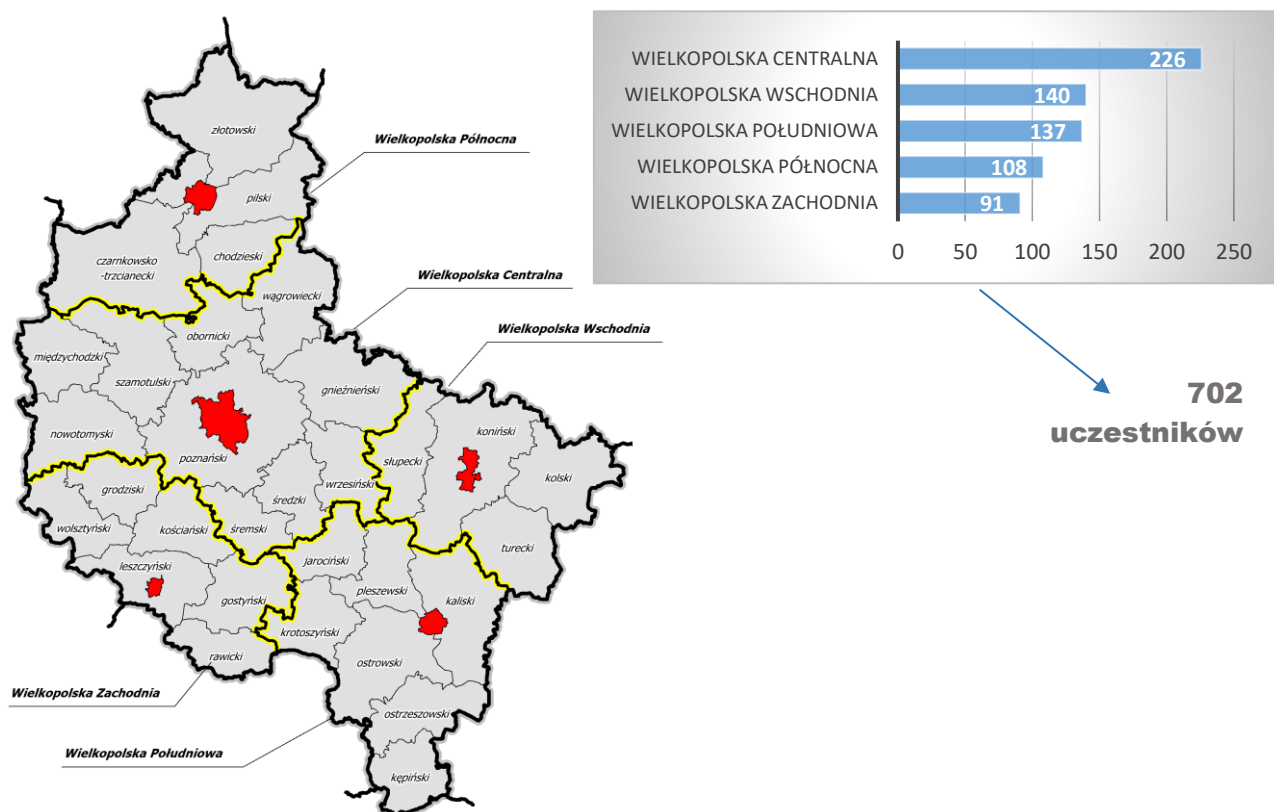
Dyskusja

Podsumowanie i zamknięcie konferencji

Lunch

Łącznie w 5 spotkaniach (Kalisz, Leszno, Piła, Konin, Poznań) wzięły udział 702 osoby (wg danych na listach obecności) (Ryc. 4).

Ryc. 4. Liczba uczestników spotkań konsultacyjnych w subregionach



Źródło: opracowanie własne

W spotkaniach wzięli udział przede wszystkim przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego i partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych (Ryc. 5). Przedstawiciele strony rządowej oraz mieszkańcy regionu stanowili mniejszą reprezentację.

Ryc. 5. Struktura uczestników spotkań konsultacyjnych

JST	samorząd	297	462	66%
	jednostki organizacyjne JST	165		
strona rządowa	rząd	6	73	10%
	jednostki organizacyjne rządowe	67		
partnerzy społeczno-gospodarczy			158	23%
inni			9	1%

Źródło: opracowanie własne

Uwagi zgłaszali (wg protokołów ze spotkań) głównie przedstawiciele samorządu (tj. 28 podmiotów) oraz partnerzy społeczno-gospodarczy i organizacje pozarządowe (tj. łącznie 11 podmiotów), w dalszej kolejności jednostki podległe samorządom (tj. 8 podmiotów), strona rządowa i mieszkańcy (po 2 osoby).

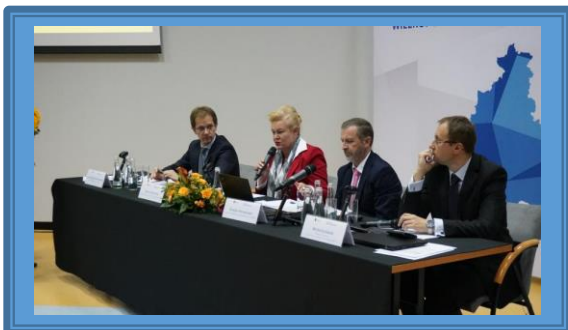
Konsultacje zorganizowane w Wielkopolsce Północnej były transmitowane na żywo - za pomocą połączenia internetowego możliwe było ich śledzenie dzięki specjalnym serwisom:

- Portal informacyjny [asta24.pl](https://www.asta24.pl) (<https://www.asta24.pl/2019/10/03/strategia-rozwoju-województwa-wielkopolskiego-do-2030-konsultacje-w-pile>)
- Serwis internetowy YouTube na kanale „WRPO Wielkopolska” (<https://www.youtube.com/watch?v=2qETE0uAcME>).

Poniżej przedstawiono najczęściej zgłaszane postulaty podczas spotkań konsultacyjnych.

Wielkopolska Południowa – 18 września 2019 roku

Istotą konferencji, w której udział wzięli Posłowie RP, Radni Sejmiku WW, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, partnerzy społeczno-gospodarczy, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy subregionu kaliskiego była debata nad zaproponowanymi przez uczestników działaniami ważnymi z punktu widzenia rozwoju Wielkopolski Południowej. Najczęściej wymieniane postulaty odnosiły się do obszarów dostępności komunikacyjnej, edukacji, aktywizacji osób biernych zawodowo, przeciwdziałania problemowi suszy, rewitalizacji, polityki prorodzinnej i senioralnej oraz wzmocnienia współpracy międzyinstytucjonalnej.



Wielkopolska Zachodnia – 24 września 2019 roku

Mieszkańcy Wielkopolski Zachodniej biorący udział w spotkaniu konsultacyjnym, w tym przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego tego obszaru, wyrażali nie tylko opinie do projektu Strategii, ale także wskazywali potencjały i bariery rozwojowe subregionu leszczyńskiego. Wśród najczęściej poruszanych kwestii wymienić można: dostępność komunikacyjną, transport zbiorowy, edukację, gospodarkę odpadami, rewitalizację, odnawialne źródła energii oraz mikroretencję.



Wielkopolska Północna – 4 października 2019 roku

Uczestnicy spotkania konsultacyjnego, w tym Radni Sejmiku WW, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego z obszaru Wielkopolski Północnej, osoby reprezentujące partnerów społeczno-gospodarczych oraz mieszkańcy wyrazili swoje opinie i oczekiwania co do zawartości projektu Strategii, wskazali potencjały i bariery rozwojowe tej części regionu. Najczęściej wymieniane postulaty odnosiły się do obszarów dotyczących: dostępności i spójności komunikacyjnej, odnawialnych źródeł energii, opieki zdrowotnej, wyzwań oraz przemian związanych z rozwojem gospodarki 4.0.



Wielkopolska Wschodnia – 10 października 2019 roku

Temat, który zdominował dyskusję podczas konsultacji społecznych projektu Strategii Wielkopolska 2030, (wzięli w nich udział Radni Sejmiku WW, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego z subregionu Konińskiego, osoby reprezentujące partnerów społeczno-gospodarczych oraz mieszkańcy) była transformacja energetyczna Wielkopolski Wschodniej. Kwestia ta poruszana była zarówno w kontekście gospodarczym, jak i środowiskowym. Ponadto w ocenie osób zabierających głos, do inwestycji o charakterze priorytetowym należą: rozbudowa sieci kolejowej, inwestycje w OZE, rewitalizacja, wsparcie przedsiębiorców oraz działania zapobiegające lub zmniejszające skutki zmian klimatycznych.



Wielkopolska Centralna – 11 października 2019 roku

Głównym założeniem spotkania konsultacyjnego było uzyskanie uwag i opinii dotyczących projektu Strategii Wielkopolska 2030 oraz rozpoznanie oczekiwań mieszkańców i podmiotów z obszaru subregionu Wielkopolski Centralnej. Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele parlamentu RP, Radni Sejmiku WW, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego z tego obszaru, osoby reprezentujące partnerów społeczno-gospodarczych oraz mieszkańcy. W trakcie spotkania uczestnicy wskazali potencjały i bariery rozwojowe tej części regionu, które w ich opinii są kluczowymi determinantami rozwoju gospodarczego i poprawy jakości życia Wielkopolan. Wśród najczęściej poruszanych kwestii wymienić można: zapobieganie i zmniejszanie skutków zmian klimatycznych, bezpieczeństwo drogowe, efektywność energetyczna, opieka zdrowotna oraz wyzwania związane z rozwojem gospodarki 4.0.

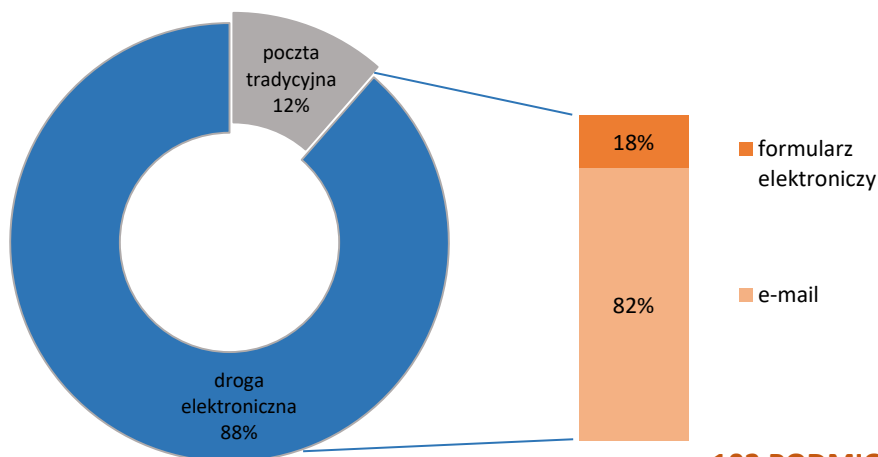


Z możliwości osobistego zgłoszenia uwag, w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, skorzystano wielokrotnie – poproszono wówczas o przekazanie zgłoszonych uwag dodatkowo w formie elektronicznej. Przedstawiciele gmin i partnerzy społeczno-gospodarczy prosili przede wszystkim o wyjaśnienie zapisów i przybliżenie założeń projektu Strategii.

2.3.2. Konsultacje pośrednie

Przez okres trwania konsultacji społecznych zgłoszonych zostało pisemnie 336 opinii i uwag, przekazanych głównie drogą elektroniczną (Ryc. 6) – e-mailem na adres strategia2030@umww.pl (241 uwag) i przez formularz elektroniczny (53 uwagi). Poczta tradycyjną (pismo lub wydrukowany formularz) przekazano łącznie 42 uwagi.

Ryc. 6. Odsetek uwag nadesłanych pisemnie i elektronicznie



102 PODMIOTY → **336 UWAG**

Źródło: opracowanie własne

Uwagi nadesłane zostały głównie przez przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz partnerów społeczno-gospodarczych. Należy wyjaśnić, że najczęściej jeden podmiot zgłaszał kilka uwag. Za każdym razem uwaga była rejestrowana jako nowa. Dlatego Ryc. 7 odnosi się przede wszystkim do uwag (liczebności uwag). Natomiast Ryc. 8. odnosi się przede wszystkim do podmiotów, które zgłosiły uwagi (po wykluczeniu dublujących się podmiotów).

Ryc. 7. Struktura nadesłanych uwag według podmiotów*

JST	samorząd	145	230	68%
	jednostki organizacyjne JST	85		
strona rządowa	rząd	7	10	3%
	jednostki organizacyjne rządowe	3		
partnerzy społeczno-gospodarczy			65	19%
inni			31	9%

Źródło: opracowanie własne

*Jeżeli jeden podmiot zgłaszał kilka uwag, za każdym razem były one rejestrowane osobno.

Ryc. 8. Struktura podmiotów, które nadesłały uwagi

JST	samorząd	34	48	47%
	jednostki organizacyjne JST	14		
strona rządowa	rząd	1	4	4%
	jednostki organizacyjne rządowe	3		
partnerzy społeczno-gospodarczy			24	24%
inni			26	25%

Źródło: opracowanie własne

3. WYNIKI KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

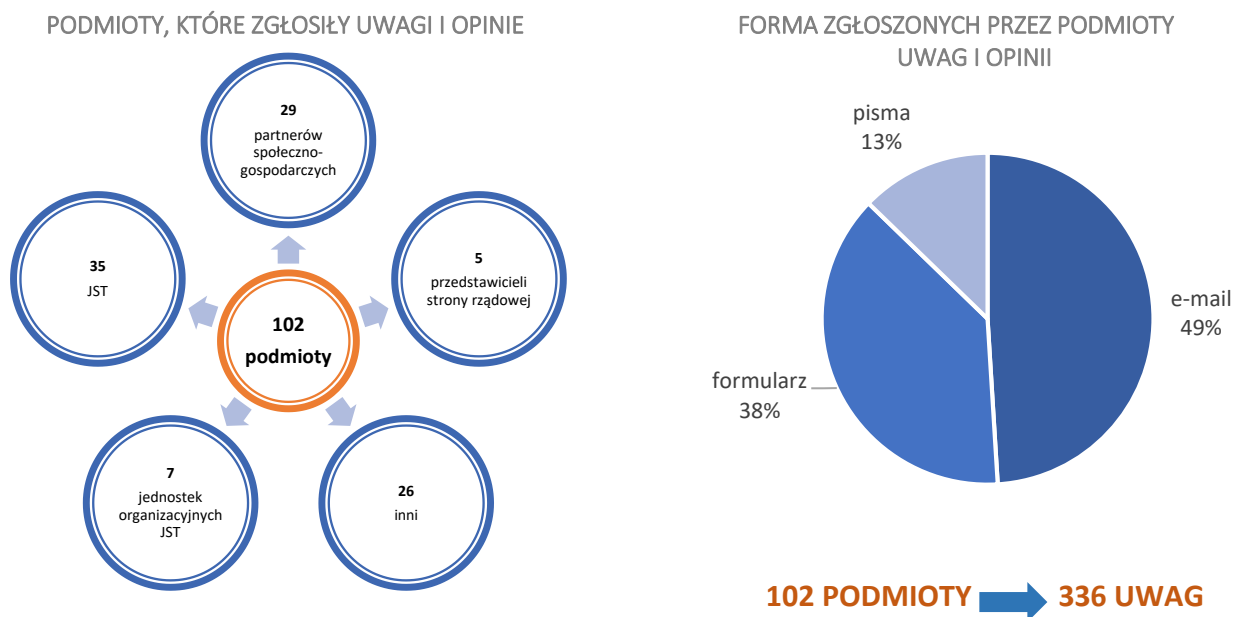
3.1. Statystyczne podsumowanie konsultacji społecznych

W konsultacjach społecznych projektu Strategii Wielkopolska 2030 prowadzonych w okresie 18 września – 22 października 2019 r. łącznie zarejestrowano udział 804 osób/podmiotów (tj. 702 uczestników spotkań konsultacyjnych w subregionach oraz 102 podmioty, które zgłosiły uwagi elektronicznie lub pismem). Nie każdy z uczestniczących w konsultacjach osób/ reprezentantów jednostek (tj. podczas bezpośrednich spotkań konsultacyjnych w subregionach) zgłaszał uwagi. Podczas tych spotkań łącznie wypowiedziało się 51 osób/ reprezentantów podmiotów. Należy wyjaśnić, że uwagi podnoszone podczas spotkań konsultacyjnych w subregionach były wyjaśniane na miejscu z obecnymi na spotkaniach Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego, innymi przedstawicielami Samorządu Województwa Wielkopolskiego, przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego oraz ekspertami współpracującymi z Urzędem Marszałkowskim przy tworzeniu projektu Strategii Wielkopolska 2030.

Stąd w statystycznym podsumowaniu konsultacji skupiono się na uszczegółowieniu informacji z konsultacji pośrednich.

W konsultacjach pośrednich uwagi i opinie do projektu Strategii Wielkopolska 2030 zgłosiły 102 podmioty w łącznej liczbie 336 uwag (Ryc. 9).

Ryc. 9. Statystyczne podsumowanie konsultacji społecznych



Źródło: opracowanie własne

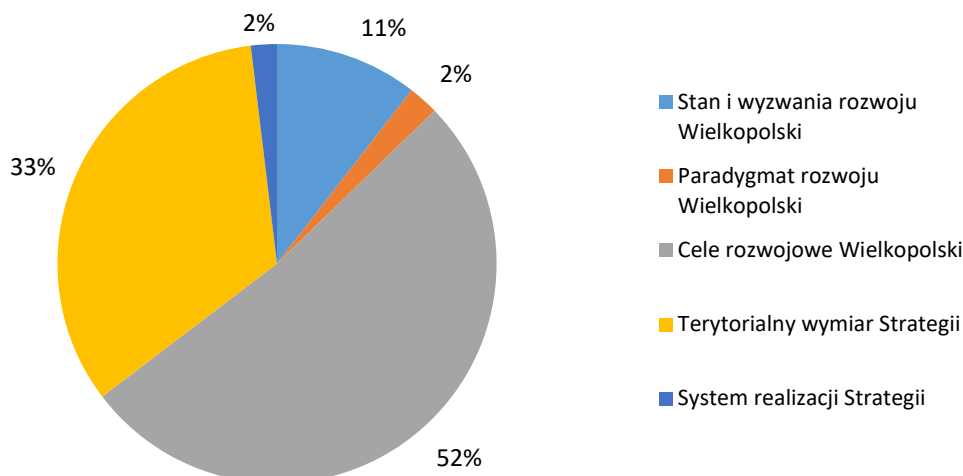
2.2. Najważniejsze zagadnienia poruszone w uwagach

Zgłoszono uwagi posiadające różnorodny charakter i dotyczące wielu aspektów poruszanych w projekcie Strategii. Zgłoszone uwagi mają różny stopień szczegółowości i dotyczą zarówno poszczególnych rozdziałów projektu Strategii odnosząc się m.in. do celów, paradygmatu rozwoju czy stanu i wyzwań rozwoju Wielkopolski, jak i dotyczą dokumentu jako całości zwracając uwagę na bardziej ogólne kwestie (Ryc. 10).

Zdecydowana większość zgłoszonych uwag odnosi się do wymiaru terytorialnego Strategii (105 uwag). Zgłoszone uwagi w obszarze terytorialnego wymiaru Strategii dotyczą głównie zagadnień związanych z zasięgiem poszczególnych obszarów funkcjonalnych, obszarów zmarginalizowanych i miast średnich tracących funkcje, przywrócenia lub modernizacji połączeń kolejowych i drogowych na danym obszarze. Drugim pod względem liczby zgłoszonych uwag jest rozdział „Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa” (36 uwag), do którego zgłoszono uwagi w zakresie poprawy dostępności i spójności komunikacyjnej województwa. Trzecią najpopularniejszą częścią dokumentu, do którego zgłaszane były uwagi był rozdział „Stan i wyzwania rozwoju Wielkopolski” (33 uwagi). Wyróżnić należy także liczbę uwag zgłoszonych do „Celu operacyjnego 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski” (28 uwag) – w treści uwag znalazły się postulaty odwołujące się do stanu oraz ochrony środowiska przyrodniczego Wielkopolski.

Do pozostałych części projektu Strategii nie było zbyt wielu uwag, były one pojedyncze. Rozkład uwag w odniesieniu do zasadniczych części dokumentu prezentuje się następująco:

Ryc. 10. Rozkład uwag w zasadniczych częściach projektu Strategii



Źródło: opracowanie własne

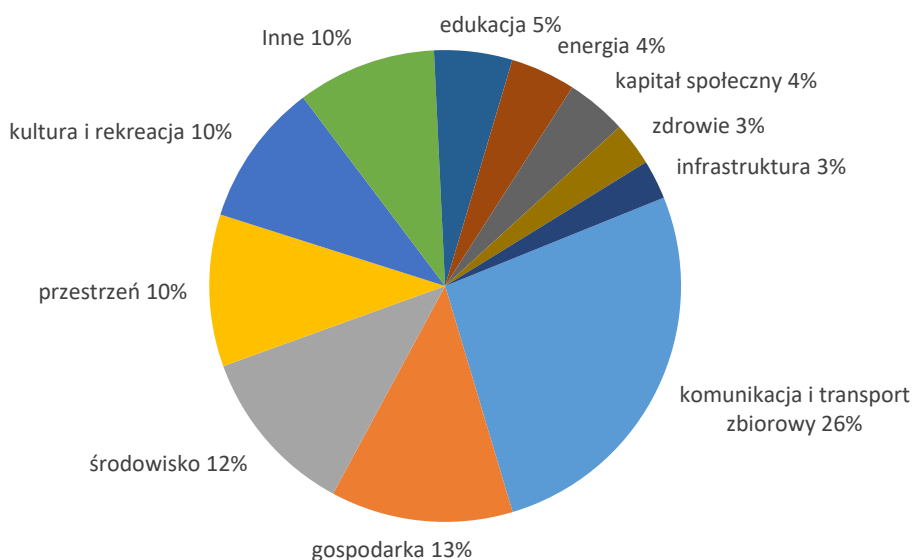
Najważniejsze zagadnienia poruszane w zgłoszonych uwagach (w podziale na tematy):

- **Edukacja** - m.in. zaakcentowano potrzebę rozwoju rzemiosła, wzmocnienia edukacji zawodowej, ustawicznej, kształcenia kadr oraz wykorzystania potencjału jednostek edukacyjnych – uczelni, lokalnych szkół wyższych i centrów rzemiosła, kształcenia postaw przedsiębiorczych w Wielkopolsce Wschodniej, rozwoju umiejętności społecznych, przedsiębiorczości, nowych technik nauczania.
- **Energia** – zgłaszane były głównie uwagi nawiązujące do odnawialnych źródeł energii, sprawiedliwej transformacji oraz efektywności energetycznej, podniesienia efektywności energetycznej budynków, energetyki prosumenckiej.
- **Gospodarka** – uwagi dotyczyły w szczególności rozwoju przedsiębiorczości wśród mieszkańców województwa, małych i średnich przedsiębiorstw, innowacji, wsparcia instytucji otoczenia biznesu. Składano propozycje nowych inteligentnych specjalizacji (np. odnawialne źródła energii), współpracy sieciowej oraz promocji gospodarczej wielkopolskich przedsiębiorstw. Zaakcentowane zostały także potrzeby związane z rolnictwem (m.in. konkurencyjność rolnictwa, rozwój lokalnego rynku żywności, bezpieczeństwo żywności i gospodarstw rolnych (np. bezpieczeństwo przed chorobą ASF).
- **Infrastruktura** – podkreślano potrzeby m.in. związane z uzbrojeniem terenów inwestycyjnych, wsparciem przedsięwzięć infrastrukturalnych (w tym rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej), budowy i remontów ciągów komunikacyjnych z uwzględnieniem rozbudowy sieci szerokopasmowych, poprawy dostępu do sieci szerokopasmowej na obszarach wiejskich.

- **Kapitał społeczny** – m.in. rozwój sektora ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych, wsparcie rozwoju usług dla seniorów, działania na rzecz zwiększania partycypacji, zaangażowania społecznego i współpracy.
- **Komunikacja i transport** – uwagi dotyczyły m.in. transportu drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego oraz związaną z nimi rozbudową i modernizacją infrastruktury, zagadnień z zakresu dostępności oraz komunikacji zbiorowej, modernizacji dróg (np. DK12, DK25, S11), rozwoju transportu publicznego na obszarach miejskich i wiejskich, budowy obwodnic miast, rozwoju i poprawy dostępności i jakości ścieżek rowerowych, kwestii bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
- **Kultura i rekreacja** – m.in. poprawa oferty kulturalnej regionu, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego (zarówno w skali regionalnej, jak i lokalnej), wzmacnianie tożsamości regionalnej, ochrona zabytków dziedzictwa kulturowego regionu, zagadnienia dotyczące turystyki wodnej i rowerowej, wykorzystanie potencjałów lokalnych dla potrzeb rozwoju uzdrowisk i turystyki sanatoryjnej.
- **Przestrzeń** – głównie włączenie gmin niezakwalifikowanych do żadnego OSI do obszarów strategicznej interwencji, dodanie lub uzupełnienie kierunków działań w ramach danego OSI wskazanego w projekcie Strategii (w szczególności dotyczące rewitalizacji, w tym terenów miejskich, pogórnicych oraz kwestii poprawy dostępności transportowej, wsparcia rzemiosła).
- **Środowisko** – uwagi związane były głównie ze stopowieniem i pustynnieniem województwa, narastającym problemem z dostępem do wody, infrastrukturą z poszanowaniem środowiska przyrodniczego regionu, ochroną wód powierzchniowych i podziemnych, redukcją zanieczyszczenia powietrza, bezpieczeństwem ekologicznym i środowiskowym.
- **Zdrowie** – uwagi dotyczyły m.in. modernizacji placówek zdrowotnych oraz ich wyposażenia w nowoczesny sprzęt medyczny, wsparcia systemu opieki zdrowotnej w zakresie psychiatrii, kształcenia kadr medycznych.

Procentowy rozkład dotyczący poszczególnych ww. obszarów tematycznych przedstawia się następująco (Ryc. 11):

Ryc. 11. Rozkład uwag zgłoszonych do projektu Strategii w podziale na obszary tematyczne



Źródło: opracowanie własne

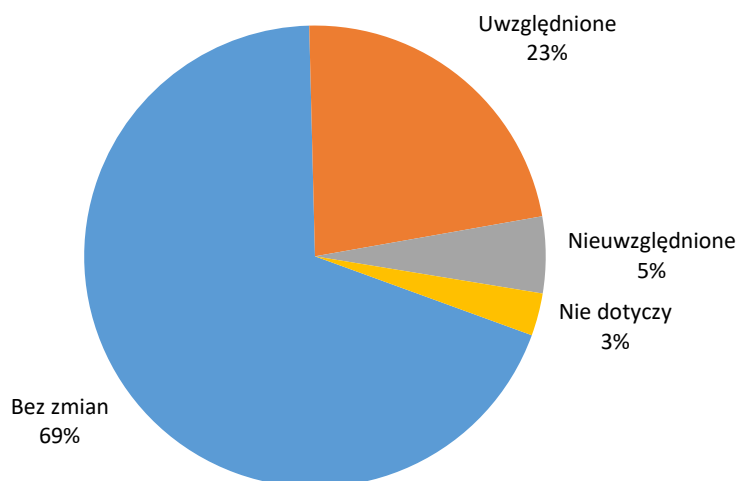
2.3. Rozstrzygnięcie uwag z uzasadnieniem

Zgłoszone uwagi zostały poddane szczegółowej analizie pod kątem ich zasadności i możliwości ich uwzględnienia w zapisach Strategii.

Na potrzeby analizy zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych uwag przyjęto cztery poziomy klasyfikacji ich rozpatrzenia (Ryc. 12). :

1. **Uwaga nie dotyczy projektu Strategii** (dalej: nie dotyczy),
2. **Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii** (dalej: bez zmian),
3. **Uwaga nieuwzględniona** (dalej: nieuwzględnione),
4. **Uwaga uwzględniona** (dalej: uwzględnione).

Ryc. 12. Rozkład uwag według ich rozstrzygnięcia



Źródło: opracowanie własne

Najmniej liczną kategorię uwag stanowiły uwagi „nie dotyczy” (10 uwag), które nie odnosiły się do zapisów projektu Strategii lub nie miały charakteru wniosku, m.in. prośba o wskazanie kiedy będzie przygotowany WPRO 2021-2027, prośba o szybsze wydawanie decyzji środowiskowych na inwestycje w danym mieście, postulat dotyczący projektowania konkursów w WRPO, uwagi do projektu uchwały antysmogowej.

Z kolei najliczniejszą kategorię stanowiły uwagi „bez zmian” (232 uwag), które dotyczą postulatów znajdujących swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Strategii lub zmierzających do skonkretyzowania zakresu działań w stopniu wykraczającym poza przyjęty w planowaniu strategicznym poziom szczegółowości (tj. standard planowania strategicznego), odnoszące się do szczebla dokumentów programowych. Uwagi te uznaje się za zasadne, niemniej możliwe do rozpatrzenia na etapie opracowania programów sektorowych, operacyjnych czy dokumentów implementacyjnych. Należą do nich uwagi m.in. dopisanie gminy do OSI, doprecyzowanie obszaru rewitalizacji, powtórzenie w kilku miejscach tego samego słowa/ zagadnienia. Należy wyjaśnić, że wiele uwag w ramach tej kategorii dotyczyło tej samej sprawy/ kwestii, a było przekazane przez kilkanaście osób w ramach

jednego podmiotu lub kilka podmiotów, np. wpisanie nazwy konkretnego połączenia kolejowego, które należy przywrócić. Każdy taki przypadek był rejestrowany jako osobne zgłoszenie, co wpłynęło na ilość uwag „bez zmian”.

Nie uwzględniono 18 uwag. Odnosiły się one do kwestii nie rozstrzyganych na poziomie projektu Strategii, których realizacja wykracza poza kompetencje Województwa Wielkopolskiego lub dotyczyły jednostkowych zagadnień wymagających dalszych, szerszych analiz i konsultacji, m.in. postulat wprowadzenia zapisów dotyczących powiększenia granic administracyjnych danego miasta, ocena zbyt dużego rozdrobienia kierunków kształcenia na poziomie technikum w danym powiecie, wniosek o remont istniejącego budynku muzealnego, promowanie konkretnego modelu biznesowego – zarządzanie projektem (cykl życia projektu), stworzenie programu wsparcia dla oświetlenia dróg, zapis umożliwiający lokalizację spalarni śmieci w danej gminie, budowa szkoły z podaniem nazw miejscowości.

Uwagi uwzględnione (76 uwag) odnosiły się do uzupełnienia informacji w kluczowych kierunkach działań dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych, pakietach działań czy celach operacyjnych, m.in.:

- w obszarze gospodarki (np. w zakresie przedsiębiorczości w Wielkopolsce Wschodniej),
- komunikacji (np. bezpieczeństwo w ruchu drogowym),
- edukacji (np. podkreślenie roli rzemiosła w kształceniu),
- ochrony środowiska (np. bezpieczeństwo ekologiczne i środowiskowe),
- rewitalizacji (np. w zakresie różnych typów obszarów rewitalizacji),
- energii (np. odniesienie się do budownictwa pasywnego i zeroemisyjnego),
- bezpieczeństwa publicznego.

Część uwag dotyczyła uzupełnienia oczekiwań względem polityk zewnętrznych m.in. o aspekty związane z kształceniem kadr medycznych i rolnictwem (np. ochrona zwierząt rodzimych).